

PÄIVÄTÄR ESKOLAN RAHASTO

Pidetyn opettajan tuki biokemialle ja taiteille

Rahasto perustuu filosofian maisteri Päivätär Eskolan (1920–1986) testamenttilahjoitukseen. Se tukee biokemistien tutkimustyötä ja vastavalmistuneita kuvataiteilijoita.

Päivätär Eskola syntyi 13.1.1920 Helsingissä. Hänen äitinsä Mandi o.s. Wiiro oli luonnonhistorian ja maantieteen opettaja. Isä Pentti Eskola oli kansainvälisesti palkittu geologian ja mineralogian professori. Outokummusta löydetty uusi mineraali nimettiin hänen mukaansa eskolaïitiksi. Suomen geologinen seura jakaa ansioituneille geologeille Eskola-mitalia.

Päivätär Eskola opiskeli A. I. Virtasen johdolla Teknillisessä korkeakoulussa pääaineenaan biokemia. Kandidaatintutkinnon jälkeen Päivätär Eskola toimi ensin tutkijana mutta siirtyi pian opettajaksi. Hän opetti fysiikkaa ja kemiaa Porvoossa, Keravalla ja syysystä 1960 lähtien Etelä-Espoon yhteiskoulussa sekä toimi lehtorina Pohjois-Tapiolan yhteiskoulussa. Hän oli erittäin pidetty opettaja, värikäs ja innostava. Opetustyöstä luovuttuaan Päivätär Eskola aloitti uudelleen nuoruutensa taideharrastusten, teatterin sekä akvarellien maalaamisen ja puupiirrosten tekemisen, parissa.

Päivätär Eskola piti itseään satakuntalaisena, sillä hänen isänsä suku oli kotoisin Honkilahdelta. Lapsuudessaan hän oli mukana Maila Talvion Helsinkiin perustamassa satakuntalaisten lasten yhdistyksessä. Hänen ainoa veljensä Matti kuoli rintamalla 25-vuotiaana syyskuussa 1941. Päivätär Eskola meni naimisiin Martti Vallin kanssa elokuussa 1962, mutta lapseton liitto päättyi eroon jo kahden vuoden kuluttua. Päivätär Eskola otti tyttönimensä takaisin 1965.

Päivätär Eskolalla oli laaja ystäväpiiri. Rakkaina lapsuudenystävinä säilyivät leikkiverit Tehtaankadulta sekä koulukaverit Augusta Lampénin valmistavasta koulusta ja Mathilda von Troilin johtamasta Helsingin Suomalaisesta

Kuva: Museovirasto

Yhteiskoulusta, "Trollen koulusta" Yrjönkadulta. Myös osakunnan seniorit olivat läheisiä ystäviä. Hänellä oli tapana pitää silakkamarkkinoiden aikaan juhlia, jolloin hän kutsui ystäviensä lapsia kauppatorille silakoita maistelemaan ja sieltä Kaivopuiston kotiinsa herkuttelemaan kahvilla vaelulla lampaanviululla. Hän kuoli Helsingissä 6.10.1987 rintasyöpään. Häntä muisteltiin rehevänä renessanssiahmona. "Ystävät ikääntyivät, Päivätär Eskola ei."

Päivätär Eskolan testamentissa määrättiin myös Mandi Eskolan rahaston perustamisesta Varsinais-Suomen Kulttuurirahaston yhteyteen. Isänsä tekijänoikeudet hän testamenttasi Helsingin yliopistolle, hänen mitalinsa ja muotokuvansa Helsingin yliopiston geologian laitokselle ja isän kirjat ja häntä esittävän pronssiveistoksen Euran kirjastolle. Muistotilaisuuden yhteydessä kerättiin rahaa Sotainvalidien Veljesliitto ry:n lisäksi Suomen Kulttuurirahaston yhteyteen perustettavaan Päivätär Eskolan rahastoon.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.